

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

Факультет соціо-психологічної діяльності, реабілітації та професійної освіти
Кафедра психології, реабілітації та адаптації

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. декана факультету
Оксана ПАЛИЛЮЛЬКО
28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
освітньо-професійна програма	"Професійна освіта (Цифрові технології)"
шифр і назва галузі знань	01 Освіта / Педагогіка
шифр і назва спеціальності	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
назва спеціалізації	015.39 Цифрові технології
мова викладання	Українська

м. Кам'янець-Подільський
2024 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Навчально-реабілітаційним закладом вищої освіти
«Кам'янець-Подільський державний інститут»

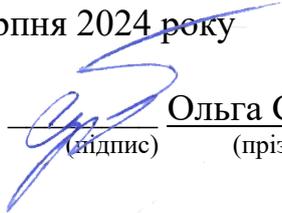
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Шевченко В. М., доктор педагогічних наук, професор;

Столяренко О. Б., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології, реабілітації та адаптації.

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри психології, реабілітації та адаптації

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року

В.о. завідувача кафедри Ольга СТОЛЯРЕНКО
(підпис) (прізвище та ініціали)

28 серпня 2024 року

1. Мета освітнього компонента

1.1. Мета вивчення ОК: оволодіння системою психолого-педагогічних знань та основних категорій психології та педагогіки; розкриття основних закономірностей психічного розвитку на різних вікових етапах сходження особистості до зрілості; формування у здобувачів вищої освіти діалектичного підходу до розуміння психіки; усвідомлення загальних закономірностей освітнього процесу; розвиток педагогічних здібностей та вмінь; озброєння ефективними психолого-педагогічними засобами керування процесом становлення особистості на різних вікових етапах; набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі сучасної освіти.

1.2. Компетентності, яких набувають здобувачі вищої освіти в процесі вивчення ОК:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	К 08. Здатність працювати в команді. К 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
Спеціальні (фахові) компетентності	К 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності. К 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

1.3. Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	ПР 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами. ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою. ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проєктувати і реалізувати навчальні/розвивальні проєкти. ПР 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти. ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

2. Опис освітнього компонента

2.1. Найменування показників:

2.1.1. Кількість кредитів – 5

2.1.2. Загальна кількість годин – 150

2.1.3. Кількість модулів – 1

2.1.4. Кількість змістових модулів – 2

2.1.5. Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва)

2.2. Характеристика освітнього компонента:

2.2.1. Форма навчання – *очна (денна), заочна.*

2.2.2. Статус ОК (обов'язковий/самостійного вибору) – *обов'язковий ОК професійної та практичної підготовки.*

2.2.3. Передумови для вивчення ОК (перелік ОК, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання) – ОК викладається на першому курсі та базується на знаннях, отриманих на рівні повної загальної середньої освіти.

3. Обсяг освітнього компонента

3.1. Інформаційний обсяг освітнього компонента

Змістовий модуль 1. Основи психології

Тема 1. Предмет, завдання, методи сучасної психології

Поняття про психологію, її предмет та основні завдання. Історія розвитку психології: основні етапи. Основні тенденції розвитку сучасної психології. Поняття про психіку та її функції. Основні форми прояву психіки, їх взаємозв'язок. Виникнення та розвиток психіки. Рефлекторна природа психіки. Психіка та свідомість. Структура сучасної психології. Характеристика основних галузей психологічних знань. Основні принципи психології. Класифікація методів психології.

Тема 2. Психологія особистості та діяльності

Загальне поняття про особистість. Сучасні психологічні теорії особистості. Психологічна структура особистості. Біологічне та соціальне в особистості. Співвідношення понять “людина”, “індивід”, “особистість” та “індивідуальність”. Активність особистості та її джерела. Спрямованість особистості та її компоненти. Потреби та мотиви, їх види. Самооцінка. Рівень домагань особистості. Основні фактори та умови формування особистості.

Поняття про діяльність. Мета і мотиви діяльності. Структура діяльності. Основні різновиди діяльності, їх розвиток у людини. Знання, вміння, навички та звички.

Тема 3. Пізнавальні психічні процеси

Увага. Роль уваги у забезпеченні пізнавальної діяльності людини. Теорії уваги. Види уваги: довільна-мимовільна-післядовільна; зовнішня і внутрішня. Властивості уваги: об'єм, розподіл, переключення, стійкість, концентрація. Розвиток уваги.

Відчуття і сприймання. Відчуття, сприймання, як початковий етап пізнавальної діяльності людини. Поняття про відчуття, його рефлекторний характер. Класифікація відчуттів. Загальні властивості відчуттів. Поняття про сприймання, його зв'язок та відмінності із відчуттями. Особливості сприймання. Види сприймання.

Пам'ять. Теорії пам'яті. Види пам'яті. Характеристика процесів пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення, забування. Індивідуальні особливості пам'яті.

Мислення. Загальна характеристика мислення. Операції мислення: аналіз, синтез, узагальнення, класифікація, аналогія. Мислення як розв'язання задач. Види мислення. Індивідуально-типологічні характеристики мислення.

Уява. Специфіка уяви як пізнавального психічного процесу. Функції уяви. Види образів та процеси створення образів уяви. Види уяви. Індивідуальна своєрідність уяви.

Тема 4. Емоційно-вольова сфера особистості

Емоційна сфера людини. Поняття про почуття, їх характеристики. Теорії емоцій. Емоції та почуття: зв'язок та відмінності. Функції емоцій. Класифікація емоцій. Форми переживання почуттів: ефект, стрес, пристрасть.

Вольова діяльність. Визначення волі. Воля і мотивація. Вибір як умова вольової діяльності. Характеристика вольової дії. Вольові якості особистості.

Тема 5. Індивідуально-психологічні властивості особистості

Поняття про темперамент. Властивості темпераменту. Типи темпераменту та їх характеристика. Фізіологічні основи темпераменту.

Поняття про характер. Структура характеру. Характер як єдність ставлення і способу поведінки в типових обставинах.. Характер і темперамент. Природні і соціальні передумови характеру. Формування характеру. Акцентуації характеру.

Поняття про здібності. Структура здібностей. Рівні здібностей: талант, геніальність, обдарованість. Критерії здібностей. Формування здібностей.

Тема 6. Соціально-психологічні феномени

Поняття про соціальні групи, їх класифікація. Поняття малої групи у вітчизняній та зарубіжній психології. Розвиток соціальної групи як становлення міжособистісних відносин її членів. Міжособистісні взаємини та розвиток колективу. Колектив як соціально спрямоване об'єднання людей на основі спільної діяльності. Соціально-психологічні ознаки колективу. Міжособистісні взаємини та розвиток колективу. Поняття та ознаки соціальної групи. Класифікація соціальних груп. Рівні розвитку соціальних груп: асоціація, корпорація, колектив. Групова динаміка, групові процеси. Механізми групової динаміки. Проблема групової згуртованості.

Специфіка проблематики особистості в соціальній психології. Специфіка входження особистості у групу. Соціалізація особистості (поняття, зміст процесу соціалізації, стадії, інститути). Соціальна установка.

Тема 7. Основні закономірності розвитку психіки

Поняття розвитку: форми, властивості, критерії та закони розвитку. Специфіка та показники психічного розвитку людини. Основні закономірності психічного розвитку дитини: нерівномірність, інтеграція психіки, пластичність і можливість компенсації. Біологічні та соціальні фактори психічного розвитку. Біогенетичний та соціогенетичний підходи до розвитку психіки дитини. Активність особистості як фактор психічного розвитку. Проблема рушійних сил психічного розвитку.

Тема 8. Психологічні особливості дітей раннього віку

Соціальна ситуація розвитку. Провідний тип діяльності - емоційно-безпосереднє спілкування. Основні психологічні новоутворення віку - ходьба, перше слово, предметні маніпуляції. Криза одного року. Провідний тип діяльності. Розвиток спілкування. Виникнення сюжетно-відображувальної гри. Феномен «Я сам». Криза трьох років.

Тема 9. Психологічні особливості дошкільного віку

Соціальна ситуація розвитку. Провідний тип діяльності - сюжетно-рольова гра. Види ігор. Теорії гри. Закономірності розвитку гри. Роль гри для психічного розвитку дитини. Образотворча діяльність і її значення для психічного розвитку дитини. Сприйняття казки. Елементарна праця. Розвиток спілкування. Навчання. Криза семи років. Симптом втрати безпосередності. Проблема готовності дитини до шкільного навчання.

Тема 10. Розвиток психіки і особистості молодшого школяра

Соціальна ситуація розвитку. Провідний тип діяльності - навчальна діяльність.. Предмет навчальної діяльності. Структура навчальної діяльності. Динаміка навчальної діяльності. Діагностика сформованості навчальної діяльності. Основні психологічні новоутвори молодшого школяра в системі розвиваючого навчання. Навчання і психічний розвиток. Взаємозв'язок навчальної діяльності з іншими видами діяльності (гра, праця спілкування).

Тема 11. Розвиток психіки і особистості підлітка

Підліткова криза. Класичні дослідження кризи підліткового віку. Нові тенденції у вивченні отрочтва. Провідний тип діяльності. Основні психологічні новоутвори віку - самосвідомість, самооцінка, самовизначення. Перехід до дорослості. Невирішені проблеми онтогенезу психіки дитини. Акцентуації характеру.

Тема 12. Психологія ранньої юності

Юнацький вік у періодизації цілісного життєвого циклу (Е. Шпрангер, Ш. Бюлер, А. Фрейд, К. Левін, Е. Еріксон, Л. І. Божович). Перехідний характер юнацького віку. Юнацький вік у різних культурах. Проблема провідної діяльності юнацького віку. Формування професійної спрямованості й попереднє професійне самовизначення як провідний новотвір юнацького віку.

Змістовий модуль 2. Основи педагогіки

Тема 13. Педагогіка: становлення, сучасний стан

Педагогіка як наука: об'єкт, предмет, завдання педагогіки. Народна педагогіка й етнопедагогіка. Основні педагогічні категорії. Педагогічна наука і педагогічна практика. Система педагогічних наук (галузі педагогіки). Зв'язок педагогіки з іншими науками.

Тема 14. Методологія та методи педагогічних досліджень

Науково-педагогічне дослідження: поняття, методологія, методика, основні завдання. Характеристика методів педагогічних досліджень. Етапи педагогічних досліджень. Культура педагогічних досліджень.

Тема 15. Дидактика: суть, історія розвитку, сучасні проблеми

Поняття дидактики, історія її розвитку. Основні завдання дидактики на сучасному етапі. Проблеми сучасної освіти та стратегія розвитку освіти в Україні.

Тема 16. Педагогічний процес

Суть педагогічного процесу. Педагогічний процес як система. Закономірності педагогічного процесу. Організація педагогічного процесу

Тема 17. Зміст освіти в сучасній школі

Поняття про зміст загальної середньої освіти. Умови і чинники, що зумовлюють зміст освіти. Теорії організації змісту освіти. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі.

Тема 18. Методи, форми та організація процесу навчання

Суть процесу навчання. Функції процесу навчання. Процес навчання як система. Діяльність учителя і учня у різних видах навчання. Поняття методу, прийому та засобу навчання. Класифікація методів навчання. Суть та зміст методів навчання. Вибір методів навчання.

Тема 19. Процес виховання у закладі середньої освіти

Суть змісту виховання в сучасній школі. Базова культура особистості як основа змісту виховання. Основні напрями змісту виховання, їх характеристика. Процес виховання. Методи виховання. Поняття про форми виховання. Позашкільні форми виховання.

Тема 20. Педагог: професійна діяльність та особистість

Суть та структура педагогічної діяльності вчителя. Імідж сучасного вчителя. Педагогічна майстерність, її елементи. Суть, функції, структура педагогічної комунікації. Культура педагогічного спілкування. Педагогічні конфлікти: види, причини виникнення, способи усунення.

3.2. Розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, програма освітнього компонента

3.2.1. Очна (денна)

1) Програма ОК

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	РАЗОМ	л	пр	сем	лаб	с.р.
ЗМ 1. Основи психології	90	24	30	-	-	36
Тема 1. Предмет, завдання, методи сучасної психології	7	2	2	-	-	3
Тема 2. Психологія особистості та діяльності	7	2	2	-	-	3
Тема 3. Пізнавальні психічні процеси	13	2	8	-	-	3
Тема 4. Емоційно-вольова сфера особистості	7	2	2	-	-	3
Тема 5. Індивідуально-психологічні властивості особистості	7	2	2	-	-	3
Тема 6. Соціально-психологічні феномени	7	2	2	-	-	3
Тема 7. Основні закономірності розвитку психіки	7	2	2	-	-	3
Тема 8. Психологічні особливості дітей раннього віку	7	2	2	-	-	3

Тема 9. Психологічні особливості дошкільного віку	7	2	2	-	-	3
Тема 10. Розвиток психіки і особистості молодшого школяра	7	2	2	-	-	3
Тема 11. Розвиток психіки і особистості підлітка	7	2	2	-	-	3
Тема 12. Психологія ранньої юності	7	2	2			3
ЗМ 2. Основи педагогіки	60	16	-	10	-	34
Тема 13. Педагогіка: становлення і сучасний стан	7	2	-	-	-	5
Тема 14. Методологія та методи педагогічних досліджень	7	2	-	-	-	5
Тема 15. Дидактика: суть, історія розвитку, сучасні проблеми	6	2	-	-	-	4
Тема 16. Педагогічний процес	8	2	-	2	-	4
Тема 17. Зміст освіти в сучасній школі	8	2	-	2	-	4
Тема 18. Методи, форми та організація процесу навчання	8	2	-	2	-	4
Тема 19. Процес виховання у закладі середньої освіти	8	2	-	2	-	4
Тема 20. Педагог: професійна діяльність та особистість	8	2	-	2	-	4
РАЗОМ	150	40	30	10	-	70

2) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, завдання, методи сучасної психології	Поняття про психологію, її предмет та основні завдання. Історія розвитку психології: основні етапи. Поняття про психіку та її функції. Характеристика основних галузей психологічних знань. Основні принципи психології. Класифікація методів психології.	2
2	Тема 2. Психологія особистості та діяльності	Загальне поняття про особистість. Сучасні психологічні теорії особистості. Психологічна структура особистості. Основні фактори та умови формування особистості. Поняття про діяльність. Мета і мотиви діяльності. Структура діяльності. Основні різновиди діяльності, їх розвиток у людини.	2
3	Тема 3. Пізнавальні психічні процеси	Увага. Роль уваги у забезпеченні пізнавальної діяльності людини. Теорії уваги. Види уваги. Властивості уваги.. Відчуття, сприймання, як початковий етап пізнавальної діяльності людини. Пам'ять. Теорії пам'яті. Види пам'яті . Характеристика процесів пам'яті. Мислення. Операції мислення. Види мислення. Уява. Функції уяви. Види уяви. Індивідуальна своєрідність уяви.	2
4	Тема 4. Емоційно-	Емоційна сфера людини. Поняття про почуття,	2

	вольова сфера особистості	їх характеристики. Теорії емоцій. Функції емоцій. Класифікація емоцій. Форми переживання почуттів. Вольова діяльність. Визначення волі. Воля і мотивація. Вибір як умова вольової діяльності. Характеристика вольової дії. Вольові якості особистості.	
5	Тема 5. Індивідуально-психологічні властивості особистості	Поняття про темперамент. Властивості темпераменту. Типи темпераменту та їх характеристика. Поняття про характер. Структура характеру. Формування характеру. Акцентуації характеру. Поняття про здібності. Структура здібностей. Рівні здібностей. Критерії здібностей. Формування здібностей.	2
6	Тема 6. Соціально-психологічні феномени	Поняття та ознаки соціальної групи. Класифікація соціальних груп. Рівні розвитку соціальних груп. Групова динаміка, групові процеси. Специфіка проблематики особистості в соціальній психології. Соціалізація особистості	2
7	Тема 7. Основні закономірності розвитку психіки	Поняття розвитку: форми, властивості, критерії та закони розвитку. Основні закономірності психічного розвитку дитини. Біологічні та соціальні фактори психічного розвитку. Активність особистості як фактор психічного розвитку. Проблема рушійних сил психічного розвитку.	2
8	Тема 8. Психологічні особливості дітей раннього віку	Соціальна ситуація розвитку. Провідний тип діяльності - емоційно-безпосереднє спілкування. Основні психологічні новоутворення віку. Криза одного року. Провідний тип діяльності. Розвиток спілкування. Криза трьох років.	2
9	Тема 9. Психологічні особливості дошкільного віку	Соціальна ситуація розвитку. Провідний тип діяльності - сюжетно-рольова гра. Види ігор. Теорії гри. Закономірності розвитку гри. Роль гри для психічного розвитку дитини.. Елементарна праця. Розвиток спілкування. Криза семи років. Проблема готовності дитини до шкільного навчання.	2
10	Тема 10. Розвиток психіки і особистості молодшого школяра	Соціальна ситуація розвитку. Провідний тип діяльності - навчальна діяльність. Предмет навчальної діяльності. Структура навчальної діяльності. Динаміка навчальної діяльності. Навчання і психічний розвиток.	2
11	Тема 11. Розвиток психіки і особистості підлітка	Підліткова криза. Провідний тип діяльності. Перехід до дорослості. Невирішені проблеми онтогенезу психіки дитини. Акцентуації характеру.	2
12	Тема 12. Психологія ранньої юності	Юнацький вік у періодизації цілісного життєвого циклу. Перехідний характер юнацького віку. Юнацький вік у різних культурах. Проблема провідної діяльності юнацького віку. Формування професійної спрямованості й попереднє професійне	2

		самовизначення.	
13	Тема 13. Педагогіка: становлення, сучасний стан	Педагогіка як наука: об'єкт, предмет, завдання педагогіки. Народна педагогіка й етнопедагогіка. Основні педагогічні категорії. Педагогічна наука і педагогічна практика. Система педагогічних наук (галузі педагогіки). Зв'язок педагогіки з іншими науками.	2
14	Тема 14. Методологія та методи педагогічних досліджень	Науково-педагогічне дослідження: поняття, методологія, методика, основні завдання. Характеристика методів педагогічних досліджень. Етапи педагогічних досліджень. Культура педагогічних досліджень.	2
15	Тема 15. Дидактика: суть, історія розвитку, сучасні проблеми	Поняття дидактики, історія її розвитку. Основні завдання дидактики на сучасному етапі. Проблеми сучасної освіти та стратегія розвитку освіти в Україні.	2
16	Тема 16. Педагогічний процес	Суть педагогічного процесу. Педагогічний процес як система. Закономірності педагогічного процесу. Організація педагогічного процесу.	2
17	Тема 17. Зміст освіти в сучасній школі	Поняття про зміст загальної середньої освіти. Умови і чинники, що зумовлюють зміст освіти. Теорії організації змісту освіти. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі.	2
18	Тема 18. Методи, форми та організація процесу навчання	Суть процесу навчання. Функції процесу навчання. Процес навчання як система. Діяльність учителя і учня у різних видах навчання. Поняття методу, прийому та засобу навчання. Класифікація методів навчання.	2
19	Тема 19. Процес виховання у закладі середньої освіти	Суть змісту виховання в сучасній школі. Базова культура особистості як основа змісту виховання. Основні напрями змісту виховання, їх характеристика. Процес виховання. Методи виховання. Поняття про форми виховання.	2
20	Тема 20. Педагог: професійна діяльність та особистість	Суть та структура педагогічної діяльності вчителя. Імідж сучасного вчителя. Педагогічна майстерність, її елементи. Суть, функції, структура педагогічної комунікації. Культура педагогічного спілкування.	2
		Разом	40

3) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 16. Педагогічний процес	Суть педагогічного процесу. Педагогічний процес як система. Закономірності педагогічного процесу. Організація педагогічного процесу	2

2	Тема 17. Зміст освіти в сучасній школі	Поняття про зміст загальної середньої освіти. Умови і чинники, що зумовлюють зміст освіти. Теорії організації змісту освіти. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі.	2
3	Тема 18. Методи, форми та організація процесу навчання	Суть процесу навчання. Функції процесу навчання. Процес навчання як система. Діяльність учителя і учня у різних видах навчання. Поняття методу, прийому та засобу навчання. Класифікація методів навчання. Суть та зміст методів навчання. Вибір методів навчання.	2
4	Тема 19. Процес виховання у закладі середньої освіти	Суть змісту виховання в сучасній школі. Базова культура особистості як основа змісту виховання. Основні напрями змісту виховання, їх характеристика. Процес виховання. Методи виховання. Поняття про форми виховання.	2
5	Тема 20. Педагог: професійна діяльність та особистість	Суть та структура педагогічної діяльності вчителя. Імідж сучасного вчителя. Педагогічна майстерність, її елементи. Суть, функції, структура педагогічної комунікації. Культура педагогічного спілкування. Педагогічні конфлікти: види, причини виникнення, способи усунення.	2
Разом			10

4) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, завдання, методи сучасної психології	Поняття про психологію, її предмет та основні завдання. Історія розвитку психології: основні етапи. Поняття про психіку та її функції. Характеристика основних галузей психологічних знань. Основні принципи психології. Класифікація методів психології.	2
2	Тема 2. Психологія особистості та діяльності	Загальне поняття про особистість. Сучасні психологічні теорії особистості. Психологічна структура особистості. Основні фактори та умови формування особистості. Поняття про діяльність. Мета і мотиви діяльності. Структура діяльності. Основні різновиди діяльності, їх розвиток у людини.	2
3	Тема 3. Пізнавальні психічні процеси	Увага. Роль уваги у забезпеченні пізнавальної діяльності людини. Теорії уваги. Види уваги. Властивості уваги.. Відчуття, сприймання, як початковий етап пізнавальної діяльності людини. Пам'ять. Теорії пам'яті. Види пам'яті . Характеристика процесів пам'яті. Мислення. Операції мислення. Види мислення. Уява. Функції уяви. Види уяви. Індивідуальна своєрідність уяви.	8
4	Тема 4. Емоційно-вольова сфера особистості	Емоційна сфера людини. Поняття про почуття, їх характеристики. Теорії емоцій. Функції емоцій. Класифікація емоцій. Форми переживання почуттів.	2

		Вольова діяльність. Визначення волі. Воля і мотивація. Вибір як умова вольової діяльності. Характеристика вольової дії. Вольові якості особистості.	
5	Тема 5. Індивідуально-психологічні властивості особистості	Поняття про темперамент. Властивості темпераменту. Типи темпераменту та їх характеристика. Поняття про характер. Структура характеру. Формування характеру. Акцентуації характеру. Поняття про здібності. Структура здібностей. Рівні здібностей. Критерії здібностей. Формування здібностей.	2
6	Тема 6. Соціально-психологічні феномени	Поняття та ознаки соціальної групи. Класифікація соціальних груп. Рівні розвитку соціальних груп. Групова динаміка, групові процеси. Специфіка проблематики особистості в соціальній психології. Соціалізація особистості	2
7	Тема 7. Основні закономірності розвитку психіки	Поняття розвитку: форми, властивості, критерії та закони розвитку. Основні закономірності психічного розвитку дитини. Біологічні та соціальні фактори психічного розвитку. Активність особистості як фактор психічного розвитку. Проблема рушійних сил психічного розвитку.	2
8	Тема 8. Психологічні особливості дітей раннього віку	Соціальна ситуація розвитку. Провідний тип діяльності - емоційно-безпосереднє спілкування. Основні психологічні новоутворення віку. Криза одного року. Провідний тип діяльності. Розвиток спілкування. Криза трьох років.	2
9	Тема 9. Психологічні особливості дошкільного віку	Соціальна ситуація розвитку. Провідний тип діяльності - сюжетно-рольова гра. Види ігор. Теорії гри. Закономірності розвитку гри. Роль гри для психічного розвитку дитини. Елементарна праця. Розвиток спілкування. Криза семи років. Проблема готовності дитини до шкільного навчання.	2
10	Тема 10. Розвиток психіки і особистості молодшого школяра	Соціальна ситуація розвитку. Провідний тип діяльності - навчальна діяльність. Предмет навчальної діяльності. Структура навчальної діяльності. Динаміка навчальної діяльності. Навчання і психічний розвиток.	2
11	Тема 11. Розвиток психіки і особистості підлітка	Підліткова криза. Провідний тип діяльності. Перехід до дорослості. Невирішені проблеми онтогенезу психіки дитини. Акцентуації характеру.	2
12	Тема 12. Психологія ранньої юності	Юнацький вік у періодизації цілісного життєвого циклу. Перехідний характер юнацького віку. Юнацький вік у різних культурах. Проблема провідної діяльності юнацького віку. Формування професійної спрямованості й попереднє професійне самовизначення.	2
Разом			30

5) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
		<i>Не передбачено</i>	
		Разом	-

6) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, завдання, методи сучасної психології	Основні принципи психології. Класифікація методів психології.	3
2	Тема 2. Психологія особистості та діяльності	Основні фактори та умови формування особистості. Основні різновиди діяльності, їх розвиток у людини.	3
3	Тема 3. Пізнавальні психічні процеси	Відчуття, сприймання, як початковий етап пізнавальної діяльності людини. Уява. Функції уяви. Види уяви. Індивідуальна своєрідність уяви.	3
4	Тема 4. Емоційно-вольова сфера особистості	Вибір як умова вольової діяльності. Характеристика вольової дії. Вольові якості особистості.	3
5	Тема 5. Індивідуально-психологічні властивості особистості	Поняття про здібності. Структура здібностей. Рівні здібностей. Критерії здібностей. Формування здібностей.	3
6	Тема 6. Соціально-психологічні феномени	Специфіка проблематики особистості в соціальній психології. Соціалізація особистості	3
7	Тема 7. Основні закономірності розвитку психіки	Активність особистості як фактор психічного розвитку. Проблема рушійних сил психічного розвитку.	3
8	Тема 8. Психологічні особливості дітей раннього віку	Провідний тип діяльності. Розвиток спілкування. Криза трьох років.	3
9	Тема 9. Психологічні особливості дошкільного віку	Криза семи років. Проблема готовності дитини до шкільного навчання.	3
10	Тема 10. Розвиток психіки і особистості молодшого школяра	Динаміка навчальної діяльності. Навчання і психічний розвиток.	3
11	Тема 11. Розвиток психіки і особистості підлітка	Невирішені проблеми онтогенезу психіки дитини. Акцентуації характеру.	3
12	Тема 12. Психологія ранньої юності	Формування професійної спрямованості й попереднє професійне самовизначення.	3
13	Тема 13. Педагогіка: становлення, сучасний стан	Система педагогічних наук (галузі педагогіки). Зв'язок педагогіки з іншими науками.	5
14	Тема 14. Методологія та методи педагогічних досліджень	Етапи педагогічних досліджень. Культура педагогічних досліджень.	5

15	Тема 15. Дидактика: суть, історія розвитку, сучасні проблеми	Проблеми сучасної освіти та стратегія розвитку освіти в Україні.	4
16	Тема 16. Педагогічний процес	Закономірності педагогічного процесу. Організація педагогічного процесу.	4
17	Тема 17. Зміст освіти в сучасній школі	Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі.	4
18	Тема 18. Методи, форми та організація процесу навчання	Поняття методу, прийому та засобу навчання. Класифікація методів навчання.	4
19	Тема 19. Процес виховання у закладі середньої освіти	Процес виховання. Методи виховання. Поняття про форми виховання.	4
20	Тема 20. Педагог: професійна діяльність та особистість	Суть, функції, структура педагогічної комунікації. Культура педагогічного спілкування.	4
Разом			70

3.2.2. Заочна

1) Програма ОК

2) Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	РАЗОМ	л	пр	сем	лаб	с.р.
ЗМ 1. Основи психології	90	2	4	-	-	84
Тема 1. Предмет, завдання, методи сучасної психології	11	2	2	-	-	7
Тема 2. Психологія особистості та діяльності	7	-	-	-	-	7
Тема 3. Пізнавальні психічні процеси	7	-	-	-	-	7
Тема 4. Емоційно-вольова сфера особистості	7	-	-	-	-	7
Тема 5. Індивідуально-психологічні властивості особистості	7	-	-	-	-	7
Тема 6. Соціально-психологічні феномени	7	-	-	-	-	7
Тема 7. Основні закономірності розвитку психіки	9	-	2	-	-	7
Тема 8. Психологічні особливості дітей раннього віку	7	-	-	-	-	7
Тема 9. Психологічні особливості дошкільного віку	7	-	-	-	-	7
Тема 10. Розвиток психіки і особистості молодшого школяра	7	-	-	-	-	7
Тема 11. Розвиток психіки і особистості підлітка	7	-	-	-	-	7
Тема 12. Психологія ранньої юності	7	-	-	-	-	7
ЗМ 2. Основи педагогіки	60	2	-	4	-	54
Тема 13. Педагогіка: становлення і сучасний стан	7	-	-	-	-	7
Тема 14. Методологія та методи педагогічних досліджень	7	-	-	-	-	7

Тема 15. Дидактика: суть, історія розвитку, сучасні проблеми	7	-	-	-	-	7
Тема 16. Педагогічний процес	9	2	-	2	-	5
Тема 17. Зміст освіти в сучасній школі	9	-	-	2	-	7
Тема 18. Методи, форми та організація процесу навчання	7	-	-	-	-	7
Тема 19. Процес виховання у закладі середньої освіти	7	-	-	-	-	7
Тема 20. Педагог: професійна діяльність та особистість	7	-	-	-	-	7
РАЗОМ	150	4	4	4	-	138

3) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що вносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, завдання, методи сучасної психології	Поняття про психологію, її предмет та основні завдання. Історія розвитку психології: основні етапи. Поняття про психіку та її функції. Характеристика основних галузей психологічних знань. Основні принципи психології. Класифікація методів психології.	2
2	Тема 16. Педагогічний процес	Суть педагогічного процесу. Педагогічний процес як система. Закономірності педагогічного процесу. Організація педагогічного процесу.	2
Разом			4

4) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що вносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 16. Педагогічний процес	Суть педагогічного процесу. Педагогічний процес як система. Закономірності педагогічного процесу. Організація педагогічного процесу.	2
2	Тема 17. Зміст освіти в сучасній школі	Поняття про зміст загальної середньої освіти. Умови і чинники, що зумовлюють зміст освіти. Теорії організації змісту освіти. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі.	2
Разом			4

5) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що вносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, завдання, методи сучасної психології	Поняття про психологію, її предмет та основні завдання. Історія розвитку психології: основні етапи. Поняття про психіку та її функції. Характеристика	2

		основних галузей психологічних знань. Основні принципи психології. Класифікація методів психології.	
2	Тема 7. Основні закономірності розвитку психіки	Поняття розвитку: форми, властивості, критерії та закони розвитку. Основні закономірності психічного розвитку дитини. Біологічні та соціальні фактори психічного розвитку. Активність особистості як фактор психічного розвитку. Проблема рушійних сил психічного розвитку.	2
Разом			4

6) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1		<i>Не передбачено</i>	
Разом			-

7) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, завдання, методи сучасної психології	Поняття про психологію, її предмет та основні завдання. Історія розвитку психології: основні етапи. Поняття про психіку та її функції. Характеристика основних галузей психологічних знань. Основні принципи психології. Класифікація методів психології.	7
2	Тема 2. Психологія особистості та діяльності	Загальне поняття про особистість. Сучасні психологічні теорії особистості. Психологічна структура особистості. Основні фактори та умови формування особистості. Поняття про діяльність. Мета і мотиви діяльності. Структура діяльності. Основні різновиди діяльності, їх розвиток у людини.	7
3	Тема 3. Пізнавальні психічні процеси	Увага. Роль уваги у забезпеченні пізнавальної діяльності людини. Теорії уваги. Види уваги. Властивості уваги. Відчуття, сприймання, як початковий етап пізнавальної діяльності людини. Пам'ять. Теорії пам'яті. Види пам'яті. Характеристика процесів пам'яті. Мислення. Операції мислення. Види мислення. Уява. Функції уяви. Види уяви. Індивідуальна своєрідність уяви.	7
4	Тема 4. Емоційно-вольова сфера особистості	Емоційна сфера людини. Поняття про почуття, їх характеристики. Теорії емоцій. Функції емоцій. Класифікація	7

		емоцій. Форми переживання почуттів. Вольова діяльність. Визначення волі. Воля і мотивація. Вибір як умова вольової діяльності. Характеристика вольової дії. Вольові якості особистості.	
5	Тема 5. Індивідуально-психологічні властивості особистості	Поняття про темперамент. Властивості темпераменту. Типи темпераменту та їх характеристика. Поняття про характер. Структура характеру. Формування характеру. Акцентуації характеру. Поняття про здібності. Структура здібностей. Рівні здібностей. Критерії здібностей. Формування здібностей.	7
6	Тема 6. Соціально-психологічні феномени	Поняття та ознаки соціальної групи. Класифікація соціальних груп. Рівні розвитку соціальних груп. Групова динаміка, групові процеси. Специфіка проблематики особистості в соціальній психології. Соціалізація особистості	7
7	Тема 7. Основні закономірності розвитку психіки	Поняття розвитку: форми, властивості, критерії та закони розвитку. Основні закономірності психічного розвитку дитини. Біологічні та соціальні фактори психічного розвитку. Активність особистості як фактор психічного розвитку. Проблема рушійних сил психічного розвитку.	7
8	Тема 8. Психологічні особливості дітей раннього віку	Соціальна ситуація розвитку. Провідний тип діяльності - емоційно-безпосереднє спілкування. Основні психологічні новоутворення віку. Криза одного року. Провідний тип діяльності. Розвиток спілкування. Криза трьох років.	7
9	Тема 9. Психологічні особливості дошкільного віку	Соціальна ситуація розвитку. Провідний тип діяльності - сюжетно-рольова гра. Види ігор. Теорії гри. Закономірності розвитку гри. Роль гри для психічного розвитку дитини.. Елементарна праця. Розвиток спілкування. Криза семи років. Проблема готовності дитини до шкільного навчання.	7
10	Тема 10. Розвиток психіки і особистості молодшого школяра	Соціальна ситуація розвитку. Провідний тип діяльності - навчальна діяльність. Предмет навчальної діяльності. Структура навчальної діяльності. Динаміка навчальної діяльності. Навчання і психічний розвиток.	7

11	Тема 11. Розвиток психіки і особистості підлітка	Підліткова криза. Провідний тип діяльності. Перехід до дорослості. Невирішені проблеми онтогенезу психіки дитини. Акцентуації характеру.	7
12	Тема 12. Психологія ранньої юності	Юнацький вік у періодизації цілісного життєвого циклу. Перехідний характер юнацького віку. Юнацький вік у різних культурах. Проблема провідної діяльності юнацького віку. Формування професійної спрямованості й попереднє професійне самовизначення.	7
13	Тема 13. Педагогіка: становлення, сучасний стан	Педагогіка як наука: об'єкт, предмет, завдання педагогіки. Народна педагогіка й етнопедагогіка. Основні педагогічні категорії. Педагогічна наука і педагогічна практика. Система педагогічних наук (галузі педагогіки). Зв'язок педагогіки з іншими науками.	7
14	Тема 14. Методологія та методи педагогічних досліджень	Науково-педагогічне дослідження: поняття, методологія, методика, основні завдання. Характеристика методів педагогічних досліджень. Етапи педагогічних досліджень. Культура педагогічних досліджень.	7
15	Тема 15. Дидактика: суть, історія розвитку, сучасні проблеми	Поняття дидактики, історія її розвитку. Основні завдання дидактики на сучасному етапі. Проблеми сучасної освіти та стратегія розвитку освіти в Україні.	7
16	Тема 16. Педагогічний процес	Суть педагогічного процесу. Педагогічний процес як система. Закономірності педагогічного процесу. Організація педагогічного процесу.	5
17	Тема 17. Зміст освіти в сучасній школі	Поняття про зміст загальної середньої освіти. Умови і чинники, що зумовлюють зміст освіти. Теорії організації змісту освіти. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Реалізація змісту освіти в сучасній школі.	7
18	Тема 18. Методи, форми та організація процесу навчання	Суть процесу навчання. Функції процесу навчання. Процес навчання як система. Діяльність учителя і учня у різних видах навчання. Поняття методу, прийому та засобу навчання. Класифікація методів навчання.	7
19	Тема 19. Процес виховання у закладі середньої освіти	Суть змісту виховання в сучасній школі. Базова культура особистості як основа змісту виховання. Основні напрями змісту виховання, їх характеристика. Процес виховання.	7

		Методи виховання. Поняття про форми виховання.	
20	Тема 20. Педагог: професійна діяльність та особистість	Суть та структура педагогічної діяльності вчителя. Імідж сучасного вчителя. Педагогічна майстерність, її елементи. Суть, функції, структура педагогічної комунікації. Культура педагогічного спілкування.	7
Разом			138

4. **Форми та методи викладання, навчання й оцінювання**

4.1. Форми та методи викладання, навчання: словесні методи: лекція (лекція-презентація, лекція-бесіда, лекція-дискусія), пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія; наочні методи: презентація, демонстрування навчально-методичних матеріалів; практичні заняття: розв'язання психолого-педагогічних задач, аналіз освітніх і навчально-виховних ситуацій, моделювання фрагментів освітнього процесу; семінарські заняття; проблемно-пошукові методи; дистанційне навчання з використанням системи Moodle.

4.2. Форми та методи поточного контролю: індивідуальне та фронтальне опитування; поточний контроль; аналіз, самоаналіз і взаємоаналіз відповідей; виконання практичних і ситуаційних завдань; розв'язання кейсів; модульне та підсумкове тестування; письмові роботи; презентація результатів навчальної діяльності; тематичне оцінювання.

4.3. Форми та методи підсумкового контролю: екзамен.

5. **Засоби діагностики результатів навчання**

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;
- тести;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації здобувачів та виступи на наукових заходах.

6. **Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти**

6.1. Шкала оцінювання з ОК у балах за всі види навчальної діяльності (шкала Інституту), яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну (державну) шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано з оцінкою «відмінно»
82-89	B (дуже добре)	Добре	Зараховано з оцінкою «добре»
75-81	C (добре)		

65-74	D (задовільно)	Задовільно	Зараховано з оцінкою «задовільно»
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

6.2. Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти з вивчення ОК «Основи психології та педагогіки»:

6.2.1. Розподіл вагових коефіцієнтів для екзамену (для денної форми навчання):

Екзамен:

Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2 Рейтингова (підсумкова) оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)			Екзамен	Рейтингова (підсумкова) оцінка з ОК (100 балів)
20 %			40 %			40 %	100
T1	T...	T12	T13	T...	T20		

6.2.2. Розподіл вагових коефіцієнтів для екзамену (для заочної форми навчання):

Екзамен:

Змістовий модуль						Екзамен	Рейтингова (підсумкова) оцінка з ОК (100 балів)
МКР та підсумкова оцінка за змістовий модуль, враховуючи оцінку за захист навчального матеріалу, що вноситься на самостійне вивчення							
60 %						40 %	100
T1	T2	T3	...	...	T20		

7. Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності здобувача вищої освіти

7.1. Компетентності (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Здобувач має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Здобувач володіє узагальненими знаннями з ОК, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Здобувач володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні ОК; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Здобувач вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання здобувача досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки;

	відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Здобувач правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Здобувач розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Здобувач розуміє сутність ОК, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Здобувач володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Здобувач намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Здобувач мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

7.2. Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання здійснюється за 100-бальною системою.

7.3. Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

7.4. Оцінювання навчального матеріалу, що виносить на самостійне вивчення для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

7.5. Оцінювання екзамену здійснюється за 100-бальною системою.

8. Інструменти, обладнання, програмне, методичне забезпечення освітнього компонента

Робоча програма (розглянута та схвалена на засіданні кафедри). Плани занять, конспект лекцій. Перелік основної та додаткової літератури.

Навчально-наочні посібники тощо. Комплекс контрольних робіт (ККР) для визначення залишкових знань з ОК, завдань для модульних контрольних робіт. Електронний підручник. Методичні розробки для проведення окремих занять.

9. Перелік екзаменаційних питань з ОК «Основи психології та педагогіки»

1. Об'єкт і предмет психології.
2. Структура психіки людини.
3. Принципи психології.
4. Галузі психології.
5. Основні напрями психології у ХХ столітті.
6. Методи психологічних досліджень.
7. Проблема виникнення і розвитку психіки.
8. Психіка і діяльність.
9. Поняття особистості.
10. Поняття про емоції та почуття.
11. Воля як характеристика суб'єкта.
12. Поняття про темперамент.
13. Характер.
14. Здібності.
15. Пізнавальні психічні процеси.
16. Поняття про спілкування.
17. Поняття про соціальні групи, їх класифікація
18. Особистість у соціальній групі
19. Сутність, об'єкт і предмет вікової психології
20. Особливості психічного розвитку людини.
21. Психологічні особливості дітей раннього віку
22. Криза 3 років
23. Психологічні особливості дітей дошкільного віку
24. Психологічна готовність дошкільника до навчання в школі
25. Психологічні особливості дитини молодшого шкільного віку.
26. Психологічна характеристика підліткового віку.
27. Криза підліткового віку
28. Психологічна характеристика юнацького віку.
29. Міжособистісні взаємини у юнацькому віці.
30. Предмет та об'єкт педагогіки
31. Принципи педагогіки.
32. Методи педагогіки.
33. Категорія навчання, її зміст та сутність.
33. Класифікація видів навчання.
34. Вікова динаміка формування компонентів навчальної діяльності.
35. Сутність і рівні розвитку самоосвітньої діяльності.
36. Позиція особистості як психологічний об'єкт виховання.
37. Класифікація виховних впливів.

38. Специфіка й структура педагогічної діяльності.
39. Психологічний аналіз педагогічного спілкування.
40. Педагогічні здібності та їх формування.
41. Теорія співвідношення навчання та розвитку.
42. Основні лінії психічного розвитку людини в умовах шкільного навчання.
43. Психологічні моделі основних типів навчання, діючих у сучасній освіті.
44. Порівняльна характеристика традиційного та вільного навчання через характеристику основних компонентів їх психологічних моделей.
45. Теорії навчання, побудовані за принципом психологічної моделі третього типу.
46. Класифікація теорій сучасного навчання.
47. Роль навчальної діяльності у формуванні теоретичного мислення як вершини розвитку людського розуму та духовних потреб.
48. Розвиток мотивів учіння у ході шкільного навчання.
49. Психологічна оцінка сучасної системи шкільного оцінювання, яка діє в Україні.
50. Основні психолого-педагогічні оцінки сучасного знання.
51. Психолого-педагогічні умови ефективного засвоєння знань.
52. Психолого-педагогічні умови швидкого та міцного становлення навички.
53. Вікова динаміка становлення окремих компонентів навчальної діяльності за умов цілеспрямованого розвитку.

10. Рекомендовані джерела інформації

10.1. Основна література

1. Волкова Н. П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Видавничий центр „Академія”, 2001.
2. Дуткевич Т. В. Володченко М. А. Соціальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Кам’янець-Подільський : ТОВ «Друк-Сервіс», 2012. 132 с.
3. Дуткевич Т. В. Вікова і педагогічна психологія (курс лекцій і практикум) : навчальний посібник. Кам’янець-Подільський : Медобори, 2012. 228 с.
4. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Кам’янець-Подільський : Видавець Зволейко Д. Г., 2015. 432 с.
5. Задорожна-Княгницька Л. В., Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки : навч. посіб. для здоб. вищої освіти за освітнім ступенем «Бакалавр». Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 192 с.
6. Кухта М. І., Маляр Л. В. Педагогіка. Конспект лекцій: навч. посіб. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2017. 104 с.
7. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2008. 272 с.
8. Семиченко В. А. Психологія педагогічної діяльності. Київ : Вища школа, 2012. 295 с.
9. Столяренко О. Б. Психологія : Практикум. Навчально-методичний посібник. Кам’янець-Подільський : ПП «Медобори – 2006», 2012. 224 с.

10. Столяренко О. Б., Чайковська О. М. Вікова психологія : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори – 2006», 2016. 252 с.
11. Шевченко В.М. Педагогічні аспекти підготовки майбутніх вчителів до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі. *Особлива дитина: навчання і виховання*. 2024. Вип. 4(116). С. 44-56. <https://doi.org/10.33189/ectu.v116i4.195>
12. Шевченко В.М. Сучасні психолого-педагогічні методики розвитку дітей з особливими освітніми потребами. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. Львів, 2022. Випуск 37. С. 206–214. <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/pedagogics/article/view/11659>
DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vpe.2022.37.11659>
13. Шевченко В.М., Дмитрієва О.І. Сучасні тенденції спеціальної та інклюзивної освіти в Україні та за кордоном. *Перспективи та інновації науки*. 2026. Вип. 1(59). С. 625-638.

Додаткова

1. Бахмат Н. В. Педагогічна підготовка вчителів початкової школи: інноваційні підходи в умовах хмаро орієнтованого середовища : монографія / М-во освіти і науки України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. Київ : Міленіум, 2016. 360 с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. Київ : Либідь, 2003. Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. 282 с.
3. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. / за наук. ред. О.В. Скрипченко. Київ : Каравела, 2012. 400 с.
4. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2012. 424 с.
5. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; гол. ред. В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
6. Зайченко І. В. Педагогіка URL: http://pidruchniki.ws/17000308/pedagogika/pedagogika_-_zaychenko_ib
7. Ковальова В. В. Розвиток особистості школяра в умовах компетентісно орієнтованої освіти. *Початкова школа*. 2018. № 2. С. 15–34.
8. Комар О. А. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх учителів застосування інтерактивної технології : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : 13.00.04 / Уманський держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. Умань, 2011. 40 с.
9. Москалець В. П. Психологічне обґрунтування української національної школи. Львів : Світ, 2014. 120 с.
10. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : навч. посібник. Київ : Академвидав, 2009. 448 с.
11. Психологія особистості : Словник-довідник / за ред. П. П. Горностая. Київ : Рута, 2011. 219 с.
12. Психологічний словник / за ред. А.В. Петровського. Київ : Магістр-S, 2009. 278 с.
13. Савчин М. В. Вікова психологія : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2011. 368 с.

14. Савчин М. В. Соціальна психологія : навчальний посібник. Київ : Вища школа, 2011. 273 с.
15. Сергієнко Н. Ф. Професійна компетентність сучасного вчителя. *Теорія та методика управління освітою*. 2011. № 5. URL: <http://tme.umo.edu.ua/docs/5/11sercmt.pdf>.
16. Столяренко О. Б. Зарубіжні теорії особистості : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори – 2006», 2015. 126 с.
17. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.
18. Столяренко О. Б., Куриця А. І. Технології психологічних досліджень. Навчально-методичний посібник. Київ : Видавництво «КНТ», 2022. 162 с.

Інформаційні ресурси

1	Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/
2	Електронна бібліотека НПН України	https://lib.iitta.gov.ua/
3	Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України	http://psychology-naes-ua.institute/info/6/
4	Інститут соціальної і політичної психології НАПН України	http://ispp.org.ua/
5	Психологія: фахові видання України у вітчизняних та міжнародних базах даних	https://cutt.ly/HtcYIXV
6	Google Scholar : пошукова система	https://scholar.google.com/
7	Index Copernicus International	https://www.indexcopernicus.com/index.php/en/
8	European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences	http://archives.esf.org/home.html
9	Scopus	https://www.elsevier.com/
10	Web of Science	https://clarivate.com/web-of-science/group/
11	Наукова соцмережа www.ScienceCommunity.org	https://www.sciencecommunity.org/uk/poshukvak
12	Academia.edu	https://www.academia.edu/
13	ResearchGate	https://www.researchgate.net/
14	Верховна Рада України	https://rada.gov.ua/
15	Кабінет Міністрів України	https://www.kmu.gov.ua/
16	Інші інформаційні ресурси	www.psylib.kiev.ua http://psuholog.at.ua/ http://www.koob.ru/age_psychology/ http://www.5port.ru/time/